

limbii române, dar totodată arată și puternica influență slavă într-unul din cele mai importante compartimente ale limbii române.

★

Rezultate noi și interesante au obținut lingviștii noștri și în studiul contribuției slave în domeniul fonetic și fonologic al limbii române. Pe lângă studii care urmăresc influențe fonetice slave locale — cum sînt de exemplu cîteva particularități de origine ucraineană în graiurile romînești din nordul țării (I. Pătruș, «Raporturi fonetice ucraino-romîne», în «Dacoromania» XI, p. 51—59), lingviștii noștri (în deosebi academicienii E. Petrovici, Al. Rosetti și Al. Graur) s-au preocupat intens de stabilirea sistemului fonologic al limbii romîne contemporane.

Spre deosebire de academicienii Al. Rosetti și Al. Graur, care, într-un studiu mai vechi, au găsit opoziția între consoanele dure și moi numai la sfîrșit de cuvînt: *lup-lup'* (= lupi), *alb-alb'* (= albi) etc. («Bulletin linguistique» VI, p. 5—29), acad. E. Petrovici a ajuns la concluzia că opoziția între fonemele consonantice dure și moi există în limba romînă nu numai în poziție finală, ci și în interiorul cuvîntului, ca în graiurile răsăritene bulgărești, în rusă, ucraineană, bielorusă și polonă. «Obiceiul de a rosti muiat consoanele urmate de o vocală . . . și constituirea, mai tîrziu, a sistemului de astăzi a corelației consoanelor de timbru palatal și a consoanelor de timbru nepalatal sînt fără îndoială o moștenire rămasă din graiul acelor strămoși ai romînilor care vorbeau graiuri slave» (E. Petrovici, *Corelația de timbru a consoanelor dure și moi în limba romînă*» în «Studii și cercetări lingvistice», I/2, p. 216). Slavii aceștia trebuie să fi vorbit graiuri bulgărești (idem, *ibid.*, p. 217).

Tot ca o consecință a influenței slave s-a constituit în limba romînă și corelația consoanelor rotunjite și nerotunjite (*Corelația de timbru a consoanelor rotunjite și nerotunjite în limba romînă*, în «Studii și cercetări lingvistice», III, 1952, p. 127).

Contribuția slavă la formarea sistemului fonologic al limbii romîne este studiată amănunțit de acad. E. Petrovici în lucrarea *Influența slavă asupra sistemului fonemelor limbii romîne* (București, 1956)¹.

Mai puțin s-a lucrat în ultimul timp în direcția stabilirii influențelor slave în morfologia, sintaxa și derivația romînească. Dintre studiile în care se arată unele urme slave în gramatică și derivație, menționăm pe cele publicate de acad. Al. Graur și acad. Al. Rosetti, în care se arată că, alături de vocativul în -o al femininelor, menținerea vocativului în -e al substantivelor, ca, de astfel, menținerea vocativului ca o categorie uzuală, în romînă vorbită, este un aport al influenței slave (vezi «Bulletin linguistique», XV, p. 103—105).

¹ Cf. E. Petrovici, *Kann das Phonemsystem einer Sprache durch fremden Einfluss umgestaltet werden? Zum slavischen Einfluss auf das rumänische Lautsystem*, Haga, 1957, ("Ianua Linguarum", Nr. III).